



ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ  
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ,  
ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ

-----

Βαθμός Ασφαλείας:  
Να διατηρηθεί μέχρι:  
Βαθ. Προτεραιότητας:

Αθήνα, 29-04-2024  
Αρ. Πρωτ. 45599/ΓΔ4

ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ Π/ΘΜΙΑΣ, Δ/ΘΜΙΑΣ  
ΕΚΠ/ΣΗΣ ΚΑΙ ΕΙΔΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ  
ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΣΠΟΥΔΩΝ  
Π/ΘΜΙΑΣ ΚΑΙ Δ/ΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ  
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΣΠΟΥΔΩΝ, ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ  
ΚΑΙ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ Π/ΘΜΙΑΣ ΕΚΠ/ΣΗΣ  
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΣΠΟΥΔΩΝ, ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ  
ΚΑΙ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ Δ/ΘΜΙΑΣ ΕΚΠ/ΣΗΣ  
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΙΔΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ ΚΑΙ ΕΚΠ/ΣΗΣ  
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΕΚΠ/ΣΗΣ

ΠΡΟΣ:

Μουσείο Αρχαίας Ελληνικής  
Τεχνολογίας Κώστα Κοτσανά  
Υπόψη: κ. ΟΥΡΑΝΙΑΣ ΠΑΝΤΑΖΟΠΟΥΛΟΥ  
[infokotsanas@gmail.com](mailto:infokotsanas@gmail.com)

ΚΟΙΝ:

- Περιφερειακές Δ/νσεις Εκπ/σης
- Δ/νσεις Π/θμιας & Δ/θμιας Εκπ/σης
- Συμβούλους Εκπ/σης Π.Ε. & Δ.Ε.  
(μέσω των Δ/νσεων Π.Ε. & Δ.Ε.)
- Σχολικές Μονάδες Π.Ε. & Δ.Ε. (μέσω  
των Δ/νσεων Π.Ε. & Δ.Ε.)
- Σιβιτανίδειο Δημόσια Σχολή Τεχνών και  
Επαγγελματιών  
[info@sivitanidios.edu.gr](mailto:info@sivitanidios.edu.gr)

-----  
Ταχ. Δ/ση: Ανδρέα Παπανδρέου 37  
Τ.Κ. – Πόλη: 15180 Μαρούσι  
Ιστοσελίδα: [www.minedu.gov.gr](http://www.minedu.gov.gr)  
Πληροφορίες: Αν. Πασχαλίδου  
Τηλέφωνο: 210-3443422

#### ΘΕΜΑ: Έγκριση υλοποίησης εκπαιδευτικού προγράμματος

- Σχετ.: 1. Το με αρ. πρωτ. 3407/19-04-2024 έγγραφο του Ι.Ε.Π.  
2. Το αρ. πρωτ. εισ. Υ.ΠΑΙ.Θ.Α. 41783/Δ2/19-04-2024 έγγραφο  
3. Το άρθρο 1 της υπό στοιχεία 1614/Υ1/08-01-2020 ΚΥΑ (Β' 8)

Απαντώντας στο με αρ. πρωτ. εισ. Ι.Ε.Π 42385/30-07-23 αίτημα που αφορά σε έγκριση υλοποίησης εκπαιδευτικού προγράμματος και λαμβάνοντας υπόψη τη σχετική εισήγηση του Ινστιτούτου Εκπαιδευτικής Πολιτικής (**πράξη 22/18-04-2024 του Δ.Σ.**), σας γνωρίζουμε ότι **εγκρίνεται** η υλοποίηση του προγράμματος με τίτλο: «**Βλέπω τις εφευρέσεις με τα μάτια των ανθρώπων με οπτική αναπηρία**» του *Μουσείου Αρχαίας Ελληνικής Τεχνολογίας Κώστα Κοτσανά* για τα σχολικά έτη 2023 – 2024 και 2024 – 2025.

Σκοπός του εκπαιδευτικού προγράμματος είναι να γνωρίσουν οι μαθητές/-τριες τις εφευρέσεις-τεχνολογικές κατασκευές όπως το αυτόματο σπονδείο με κερματοδέκτη-πρώτος αυτόματος πωλητής, που έχουν δημιουργηθεί από τον Κώστα Κοτσανά τον ιδρυτή του Μουσείου. Με αφορμή την επίσκεψη των μαθητών/-τριών στο Μουσείο Αρχαίας Ελληνικής Τεχνολογίας και της εμπλοκής τους σε σχεδιασμένες δράσεις, θα ευαισθητοποιηθούν σε ζητήματα που αφορούν στην καθημερινότητα των ατόμων με οπτική αναπηρία, όπως για παράδειγμα του τρόπου πρόσβασης στην πληροφορία μέσω της γραφής braille.

Το προτεινόμενο πρόγραμμα είναι δομημένο σε δύο μέρη. Αρχικά, οι μαθητές/-τριες θα ξεναγηθούν στις ανακατασκευασμένες εφευρέσεις του Μουσείου και στη συνέχεια όσοι/-ες

μαθητές/-τριες επιθυμούν, φορώντας μαντίλι στα μάτια, θα προσπαθήσουν να περιγράψουν, μέσω της αφής, στους/στις συμμαθητές/-τριες τους την εφεύρεση που έχουν στη διάθεσή τους και με τη βοήθεια των μουσειοπαιδαγωγών, μέσω της ψηλάφησης, να περιγράψουν, ο/η καθένας/μία ξεχωριστά, την προσφερόμενη σε αυτούς/ές εφεύρεση στους/στις συμμαθητές/-τριες τους.

Το είδος των εφευρέσεων που θα δοθεί στις ηλικιακές ομάδες της Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας, διαφοροποιείται ως προς το μέγεθος, τη χρήση και την πολυπλοκότητα. Όλες οι εφευρέσεις θα συνοδεύονται από πινακίδες με γραφή braille προκειμένου να διαβαστούν με την υποστήριξη των Μουσειοπαιδαγωγών από τους/τις μαθητές/-τριες. Στο τέλος του προγράμματος δίνονται στους/στις μαθητές/-τριες: α) έντυπα με οπτικό υλικό με ανάγλυφα σχέδια και τη γραφή braille που αφορά σε πολλές πτυχές της καθημερινότητας (προσκλήσεις, χάρτες, παιχνίδια, ηλεκτρονικές συσκευές, αρχιτεκτονικές κατασκευές υπηρεσίες κ.ά.) προκειμένου να κατανοήσουν οι μαθητές/-τριες πώς πραγματώνεται η ισότιμη πρόσβαση στην πληροφόρηση των ατόμων με οπτική αναπηρία και β) το ελληνικό αλφάβητο σε Braille, όπου οι μαθητές/-τριες θα αποδώσουν τα ονόματα των εφευρέσεων σε Braille.

Το εκπαιδευτικό πρόγραμμα διενεργείται εντός του σχολικού ωραρίου και η χρονική του διάρκεια ορίζεται στις δύο (2) διδακτικές ώρες.

Χώροι υλοποίησης του εκπαιδευτικού προγράμματος, χωρίς κόστος συμμετοχής για τους/τις μαθητές/-τριες είναι: α) το Κεντρικό Μουσείο Αρχαίας Ελληνικής Τεχνολογίας Κώστα Κοτσανά στην Αρχαία Ολυμπία, όπου πραγματοποιείται από τις: Θεοδώρα Λιαροπούλου και Αικατερίνη Χαρβαλή και β) το Παράρτημα του Μουσείου στην Αθήνα, όπου πραγματοποιείται από τους/τις: Ισαβέλλα Ντε Βιλλιέρς, Διονύσιο Αγγελή, Άννα - Καλλιόπη Καρβάνη και Δημήτριο Γαλάνη – Κολίντζα.

Οι προαναφερθένες / είσοι, αλλά και η υπεύθυνη Κωνσταντίνα Βαρελά (Αρχαιολόγος) έχουν εμπειρία στην υλοποίηση εκπαιδευτικών προγραμμάτων.

Το πρόγραμμα χρησιμοποιεί οργανωμένες δράσεις, προκειμένου να επιτευχθούν οι επιδιωκόμενοι στόχοι, και συνάδει με τα ισχύοντα Προγράμματα Σπουδών που αφορούν στα διδακτικά αντικείμενα της Γλώσσας, Ιστορίας, Λογοτεχνίας και Τεχνολογίας. Πιο συγκεκριμένα, συνδέεται άμεσα με σχετικές διδακτικές ενότητες από τα σχολικά βιβλία των βαθμίδων που απευθύνεται, όπου παρουσιάζονται διδακτικές ενότητες και κείμενα που σχετίζονται με τις ανάγκες ατόμων με αναπηρία. Επιπρόσθετα σχετίζεται με τα Εργαστήρια Δεξιοτήτων και τη θεματική Ενδιαφέρομαι και Ενεργώ-Κοινωνική Συναίσθηση και Ευθύνη (Συμπερίληψη: Αλληλοσεβασμός, Διαφορετικότητα).

Το προτεινόμενο πρόγραμμα είναι παιδαγωγικά κατάλληλο για τις συγκεκριμένες ηλικιακές ομάδες στις οποίες απευθύνεται. Επιπλέον, προβλέπει διαφοροποιήσεις στην προσέγγιση των μαθητών/-τριών ανάλογα με τη βαθμίδα εκπαίδευσης και τις ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες τους και περιλαμβάνει ποικίλες εκπαιδευτικές δραστηριότητες που συμβαδίζουν με τις αρχές της βιωματικής, διερευνητικής-ανακαλυπτικής και συνεργατικής μάθησης. Κατά τη διάρκεια εκτέλεσης

του εκπαιδευτικού προγράμματος επιδιώκεται η ιδιαίτερη κατανόηση των εννοιών μέσω ερωταπαντήσεων και διαλόγου και χρήσης οπτικού υλικού η οποία είναι υποστηρικτική σε μαθητές/-τριες με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες και σε μαθητές/-τριες με διαφορετικό πολιτισμικό υπόβαθρο.

Τέλος, το πρόγραμμα προάγει το σεβασμό του δικαιώματος των ατόμων με αναπηρία, ευαισθητοποιεί τους/τις μαθητές/-τριες για σημαντικά θέματα που αφορούν άτομα με οπτική αναπηρία, όπως την ενίσχυση του αισθήματος της ενσυναίσθησης και παρέχει την ευκαιρία να υπάρξει μελλοντική συζήτηση μεταξύ μαθητών/-τριών και εκπαιδευτικών σχετικά σε θέματα που αφορούν τη συμπεριληπτική εκπαίδευση.

Απευθύνεται σε μαθητές/-τριες των Δ', Ε', ΣΤ' τάξεων Δημοτικού, όλων των τάξεων Γυμνασίου, ΓΕ.Λ και ΕΠΑ.Λ, Γενικής και Ειδικής Εκπαίδευσης της χώρας και των ελληνικών σχολείων του εξωτερικού για τα σχολικά έτη 2023-2024 και 2024-2025 και εγκρίνεται, υπό τις εξής προϋποθέσεις:

1. Η συμμετοχή των μαθητών/-τριών στο εν λόγω πρόγραμμα να είναι προαιρετική και να πραγματοποιείται με τη σύμφωνη γνώμη της Διεύθυνσης και του Συλλόγου Διδασκόντων/-ουσών, σύμφωνα με τους όρους και τις προϋποθέσεις που ορίζονται στην κείμενη νομοθεσία για την υλοποίηση εκπαιδευτικών προγραμμάτων. Η μετακίνηση μαθητών/-τριών, να γίνεται σύμφωνα με τους όρους και τις προϋποθέσεις που ορίζονται στην κείμενη νομοθεσία για τις διδακτικές/εκπαιδευτικές επισκέψεις και εκπαιδευτικές εκδρομές.
2. Να μην παρακωλύεται με οποιονδήποτε τρόπο η εύρυθμη λειτουργία των σχολικών μονάδων.
3. Η παρουσία του/της εκπαιδευτικού της τάξης κρίνεται απαραίτητη κατά την υλοποίηση του προγράμματος.
4. Η συμμετοχή των μαθητών/-τριών στο εκπαιδευτικό πρόγραμμα να γίνεται με την ενυπόγραφη συγκατάθεση των γονέων/κηδεμόνων τους.
5. Να τηρείται το θεσμικό πλαίσιο περί προστασίας των προσωπικών δεδομένων των συμμετεχόντων/-ουσών μαθητών/-τριών, εκπαιδευτικών και γονέων/κηδεμόνων, βάσει της κείμενης νομοθεσίας.
6. Να μην επιτρέπεται σε καμία περίπτωση η βιντεοσκόπηση, φωτογράφιση και μαγνητοφώνηση μαθητών/-τριών, χωρίς την ενυπόγραφη συγκατάθεση των γονέων/κηδεμόνων τους.
7. Να μην προκύπτει από τη δράση με οποιονδήποτε τρόπο άμεση διαφήμιση εταιριών/προϊόντων/φορέων/υπηρεσιών.
8. Η υλοποίηση του προγράμματος να μην υπερβαίνει τις **δύο (2)** διδακτικές ώρες για την Γενική Εκπαίδευση ή **τέσσερις (4)** ώρες για την Ειδική Εκπαίδευση.
9. Ο χώρος υλοποίησης του εν λόγω προγράμματος να πληροί τις προβλεπόμενες από τον νόμο προϋποθέσεις και να λαμβάνονται όλα τα απαραίτητα μέτρα, ώστε να εξασφαλίζεται απόλυτα η ασφάλεια των μαθητών/-τριών.

10. Τυχόν σχετικό συνοδευτικό εκπαιδευτικό υλικό να διατίθεται δωρεάν και να είναι ελεύθερο προς χρήση στους/στις εκπαιδευτικούς.
11. Στο υλικό που θα δοθεί στους μαθητές/-τριες να μην υπάρχει προϊόν με διαφήμιση συγκεκριμένης εταιρείας.
12. Να τεθεί υπόψη του/της Συντονιστή/-στριας Εκπαίδευσης της αντίστοιχης χώρας, προκειμένου να εξετάσει τη δυνατότητα αξιοποίησής του στο πλαίσιο του σχολικού προγράμματος που ακολουθείται.
13. Να τεθεί υπόψη των Συμβούλων Εκπαίδευσης, καθώς και των Υπευθύνων Σχολικών Δραστηριοτήτων των οικείων Διευθύνσεων Εκπαίδευσης, ώστε να αξιοποιηθεί αναλόγως σε συναφείς δράσεις που υλοποιούνται στην περιοχή ευθύνης τους.
14. Να υπάρχει συνεργασία με τους/τις εκπαιδευτικούς Γενικής και Ειδικής Εκπαίδευσης, το Ε.Ε.Π. και Ε.Β.Π., όπου υπάρχει, προκειμένου να πραγματοποιηθούν οι απαραίτητες προσαρμογές κατά την υλοποίηση του προγράμματος.
15. Τη δέσμευση των συντελεστών ότι θα αποστείλουν στο Ι.Ε.Π. με την ολοκλήρωση του προγράμματος τον πλήρη φάκελο αξιολόγησής του για κάθε σχολικό έτος υλοποίησης.
16. Τη δέσμευση των συντελεστών ότι στην περίπτωση έγκρισης του ανωτέρω προγράμματος από το Υ.ΠΑΙ.Θ.Α., δεν θα πραγματοποιηθεί μελλοντική εμπορική του διάθεση/αξιοποίηση με την αναφορά της συγκεκριμένης έγκρισης.

Για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με το περιεχόμενο και την υλοποίηση του εν λόγω εκπαιδευτικού προγράμματος, παρακαλούνται οι ενδιαφερόμενοι/-ες να επικοινωνούν με τον εκπρόσωπο του φορέα υλοποίησής του στην ηλεκτρονική διεύθυνση: [infokotsanas@gmail.com](mailto:infokotsanas@gmail.com)

**Ο ΓΕΝΙΚΟΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ**

**ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΑΤΣΑΡΟΣ**

**Εσωτ. Διανομή**

- Γενική Δ/νση Σπουδών Π.Ε. & Δ.Ε.
- Δ/νση Σπουδών Προγρ/των & Οργάνωσης Π.Ε.
- Δ/νση Σπουδών, Προγρ/των & Οργάνωσης Δ.Ε., τμ. Α΄
- Δ/νση Επαγγελματικής Εκπαίδευσης
- Δ/νση Ειδικής Αγωγής & Εκπαίδευσης
- Δ/νση Υποστήριξης Εκπ/κών Προγραμμάτων Αειφορίας
- Δ/νση Παιδείας, Ομογ., Διαπ. Εκπ/σης, Ευρ. και Μειον. Σχολείων

**ΑΚΡΙΒΕΣ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ**